

NÓGRÁDI LAPOK

és HONTI HIRADÓ.

Politikai, társadalmi s közgazdasági hetilap.

Költségek feltételei:
Egyes évre 6 frt. Fél évre 3 frt. Évesre 1 frt 50 kr.
Egyes szám ára 15 krajczár.
Költségek csupán a kiadónál lehet B.-Gyarmaton.

Hirdetések díja:
Öt hasábnos poltitor 5 kr. Bélyeg minden beiktatásnál 30 kr.
Nyilttér garmond sora 20 kr. — Nagyobb táblázatokról külön
jutányosan eszkalitotnak.

A lap szellemi részére a nyilttérre vonatkozó minden
Költségek a szellemi részre kifizendők.
Előzetes pénz, reklamációk, és hirdetések
a kiadónál intándók.

B.-G y a r m a t, márczius 28.

Lélekemelő volt a b.-gyarmati általános ipartársulat mult vasárnapi közgyűlése, melyen számos iparos vett részt, s egy szívvel egy lélekkel kimondta az 1885-dik évi budapesti országos kiállítás orkölcsi és anyagi támogatását.

Lázus izgatottsággal készülnek ezen fontos eseményhez a haza összes polgárai. Miért maradna el B.-Gyarmat, miért Losonecz? Mindkét megyei városunk intellectualis szempontból is a haladó városokhoz tartozik. Ezeknek az országos kiállításon méltóan kell képviselnie.

Mert a budapesti országos kiállításnak a kivitelben meg kell állania a versenyt a külfölddel, s hű képét kell adnia Magyarországnak jelenlegi kulturális állapotának. -- Ezenkívül más nagy nemzeti célja is van a kiállításnak. Az, hogy mi ismerhessük meg önmagunkat, s hogy egymást megismerve, tanuljunk egymástól, bizzunk egymásban, s támogassuk egymást a külföld veszedelmes versenyével szemben.

Mert az a legnagyobb bajunk, hogy nem ismerjük önmagunkat, nem ismerjük különösen a nyers- és ipartermelés terén productív képességünket. Pedig az tagadhatatlan, hogy haladunk, hogy többre vagyunk képesek, mint csak egy évtizeddel is ezelőtt. A magyar ember szeret tanulni, s van magának is szép természetes esze és feltaláló képessége. Mióta szabadabban lélekzünk, mióta közoktatásunk és különösen népnevelésünk nemzeti alapon nagy lendületet nyert, mióta közlekedési eszközök meggyapordtak, forgalmunk nagyobbodott, s mióta éppen az utóbbi tényezők által az ipar és kereskedelem terén a külföld nagy erővel tolatkodott be piacunkra: azóta a magyar nemzet maga is lázas tevékenységet fejt ki a verseny terén. Az állam és annak egyes tagjai, testületek és magánosok vetekedve igyekeznek megismerni a külföld vívmányait, elajátítani mindazt a mi szép, jó és hasznos a tudomány, művészet, ipar és kereskedelem terén. Gyárainkban oly termékek állítatnak elő, melyek minden tekintetben megfelelnek a kifejlesztett tudomány és izlés kellekeinek; iparosaink készítményei szintén kielégítik a legfinyásabb követelményeket is. A földművelés terén megszűnt az ősi megaszokás kora, a gépek meghonosodtak, a gazdasági eszközök szaporítottak, a föld termőképességét okoskodóan használja fel a gazda, a hol szükséges, mesterségesen utat gyarapítja azt, s oly terményeket állít elő, melyek a kor igényeit kielégítik.

S miért van mégis, hogy külföldi termékek, iparcikkék árasztják el az országot; miért van, hogy a kis iparos nem tud boldogulni, hanem nyomorog, teng, s mint állami tényező napról-napra száll alább jelentőségében? Eltekintve a politikai okoktól, két fon-

tos oka van a hanyatlásnak. Először, mert a fogyasztó közönség nem ismeri a hazai termelők képességeit, másodszor mert maguk a termelők sem állnak mindnyájan a haladás a kor színvonalán, s így nem képesek készítményeikkel a fogyasztó közönség bizalmát és támogatását kinyerni.

Az országos kiállítás rendeltetése tehát első sorban az, hogy hazánk productív képességével megismertesse a nemzetet, különösen a fogyasztó közönséget. Hogy ott a nyers termelő és iparos megismerve egymás készítményeit s belátva azoknak versenyképességét a külföldivel szemben, bizalmat nyerjenek egymás terményeinek és készítményeinek fogyasztására. Az a rendeltetése, hogy az iparos vagy gyáros ne külföldi gyárból vagy termelőtől hozassa iparágához szükséges nyers terményeit, hanem a hazaitól, mivel az ép oly jó, oly szép, oly olcsó, mint a külföldi; s hogy a fogyasztó közönség ne találjon nagyobb gyönyörűséget a külföldi iparcikkben, mivel a hazai ép oly szép, jó és olcsóbb, mint a külföldi.

De a második célja még az az országos kiállításnak, hogy az alacsonyabb színvonalon álló termelő tanuljon attól, ki magasabb színvonalon áll s ez által önmagát képezve, önmagának szebb és biztosabb jövőt teremtsen, jólétet alapítson s így az államot és hazánk társadalmát is erősítse.

Ily szempontokból felfogva az országos kiállítás nagy horderejét és fontosságát, a magyar iparosság a legszebb honfiai kötelességet rövíja le, ha ezen kiállításon képességének minden erejével képviselve leendő.

A vácz-gyarmati vicinalis vasútügy.

A vasútügyben igen fontos mozzanatot képez azon esemény, hogy Vác város képviselő testülete márczius hó 23-án, a mult vasárnap elhatározta, miszerint ezen vasútnak orkölcsi és anyagi támogatását egyhangulag kimondotta s elhatározta, hogy a gyűjtéseket minden irányban megindítja.

Ezen öröndetes eredménnyel szemben ismét csak hangot kell adnunk ama indolentianak, melylyel az érdeklét vidék az aláírások iránt viselte. Már három hete, hogy az aláírási izek kiküldettek, s az aláírók csak egy szörványosan folynak be; úgy, hogy a vidék, a mult számban történt közlés szerint eddig csakis 20,7000 forintot jegyzett alá. Mi ez azon előnyökkel szemben, melyet a vasút, ezen többnyire sárban leledző vidéknek biztosít? Mennyivel érne többet Kis-Kér pusztá, Szanda, a sáros Surány, Marczai, Berczel, sőt Vanyaroz is, és az a sok közbeeső pallygónia, ha az ottani lakosok megragadnák az alkalmat és minden erővel közreműködnek a cél elérésére? L'onez, úgy ahogy megfelelt magáért, de az onnan beérkezett apró aláírásokhoz igen sok szörványos még. Be csak a közsege kitett magáért, itt maga a közbirtokosság 2000 frttal járult hozzá, ezenkívül egyes aláírók 1000 frttal eredményeztek. A várakozó álláspontot foglaló Szűgy is megindulhatna már. -- Meg lettünk keresve azon felhívás közzétételére, hogy a t. gyűjtők az aláírási izeket azonnal küldjék be. Tehát felhívjuk a t. gyűjtőket, hogy ezen felhívásnak legyenek szivesek eleget tenni. A bizottság az eddigi eredményről tájékoztatást öhajjt szo-

rozni, hogy az eredményhez képest a döntő lépéseket megtehesse.

Lapunk mult számában egy figyelemre méltó sajtóhiba csúszott be, t. i. Szabasziány Adolf nem 100, hanem 1000 frttal járult a vasúthoz; ezenkívül az első közlésből kimaradt Selmecei Berta úrbölgy 200 frtos aláírása.

A hét folytán következő aláírások küldettek be: B. Gyarmatról: Kohn Adolf 200 frt és Beode Gyula 1200 frt, s így a b.-gyarmati eddigi összes gyűjtés 95,3000 forint. -- A vidékről: Peitler Antal váci püspök Vác 500 frt, Csávolazky József Vác 100 frt, Varga János Nándor 100 frt, Varga István Nándor 100 frt, Tóth Mihály Nándor 100 frt, Trabalka János Nándor 300 frt, Poroszká István és Seres György Nándor 100 frt, Varga Mihály Nándor 200 frt, Klein Herman Kis Ecset 200 frt, Raditsa Al-jos Mohora 100 frt, Balás Dezső Szűgy 100 frt, Weisz Marcius Szűgy 100 frt, Nándory Soma Bakó 200 frt, Farkas Pál és neje Mohora 300 frt, Bittera Béla Mohora 100 frt, Gunya Gyula Mohora 100 frt, Kohn Jakab ifj. Haláp 200 frt, Kohn József Haláp 300 frt, Sráby Gyula Haláp 100 frt, Frenyo György Haláp 200 frt, Kohn Jakab ö. Haláp 100 frt, Weisz Márton Haláp 100 frt, Cséry Ferencz Legénd 100 frt, Lonnjak Lajos Legénd 100 frt, Mühlstein Antal Legénd 100 frt, Perl Adolf Legénd 100 frt, Mühlstein Zsigmond P. Dályó-Vilke 100 frt, Mühlstein Gábor Budapest és Mühlstein József Salgó-Tarján 200 frt, Veszely Károly legéndi birtokos Horih (Hevesmegye) 200 frt, Gostein Gábor Legénd 300 frt, Okolicsányi Radolfe palojai birtokosú Beszterczobánya 1000 frt, vagyis a vidéki eddigi összes gyűjtés eredménye 26,600 frt. A b.-gyarmati és vidéki aláírások összesen lapunk zártáig 121,900 forint.

Közegészségügyi nyomorúságok.

Községi előjárók, különösen pedig falusi néptanítók figyelmébe ajánlván.

Ila van valami, ami hazánk kulturális fejlődése szempontjából is az illetékesek figyelmét megérdemli, úgy, tekintve azon elvitázhatatlan igazságot, melyszerint csak egészséges testben lehet ép lélek: bizonynyal a köznép körében észlelhető egészségügyi állapot az, mely lépten nyomon ijeszto mérvben tünteti elő az új nemzedék testben s lélekben elnyomorodott, eltörpült áldozatait.

Ritkán látni egészséges csecsemőt a pór szülő karjain; ritkaság falusi népiiskolában az egészséges színű, jó felfogású gyermek; és bizony többnyire vézna, kis növérsű és sápadt a falusi 20 éves legény, tehát nem is katonának való.

Mondhatná valaki: arra való a körorvos, hogy a közegészségre felügyeljen, másnak, talikus lévén, mi köze hozzá?

Nem úgy uram! Szerintem minden, a kor színvonalán álló egyén, különösen pedig néptanító, a közegészségnek természetes őre. Megmondom miért.

A körorvos csak azt gyógyítja, ki őt arra felkéri, vagy kit hivatalból, mint járványos beteg gyógykezelnie kell; rendeltvénye azonban itt is csak úgy használ, ha a beteg bizalommal lévő iránta, utasításait híven követi.

Igen ám. De mit tapasztalunk? Azt, hogy megdöbbentő a szegény pór nép bizalmatlansága az orvos, és feltétlen bizalma a vén kuruzsló javas asztonyok irányában.

— Dejszen — ugymond — kinek Erzsók néno kilenczefe jófüve, kenése, okusz pókusza nem használ, leten annak már csak az orvos.

Innen van aztán, hogy nemcsak az „angyalcsa nálok”, hanem a pór szülők is leggyakrabban — persze öntudatlanul — nagyon mostoha dajkái magzataiknak. Nevezetesen: azért látaz ritkán egészséges csecsemőt a pór szülő karjain, mivel airo magzatját

szeszonyal altatja, s ha beteg, javas aszeszonyal gyógyittatja, keseti; azért ritkaság falusi népiskolában az egészséges szűz és jó felfogásu gyermek, mert már 6 éves korától pálinkás kegyeret reggelizik, s ha beteg, a javas aszeszony paprikás pálinkával metelyezi, no meg hát „dolvas”; és végre, azért többnyire vézna, kis növésű és sápadt, tehát nem katonának való a legfőbb falusi legény, mivel már 12 éves korától pálinkával és bagóval metelyezi magát.

Meg aztán térj csak be néhány pór lakszobájába. Mily undorító, megölő bűz fog szédíteni e pillanatban. No, és ha szaglási érzéked megengedi néhány percig a vesztéglést, vedd szemügyre a benn lévő tárgyakat. Az ágy alatt egy rakás burgonyát fogsz látni; a búba totatján tökmag pirul, melyet apraja s nagyja ropogtat; az egyik sarokban rongyokba csavart beteg malacz gubbaszkodik, a másikban egy lúd üli példátlan nyugalommal hetek óta tojásait, stb. mindmegannyi nélkülözhetetlen (?) factorai a benn lévő bűzhöz — kedves meleg — levegőnek, mely hogy valami módon ki ne szől hassék, ugyancsak becsinalta a gazda a parányi ablakokat, (mert hát télen hideg a „lebegő”) s nincs is szándéka azokat kinyitni a szent györgynapi mezelesig.

Általán pedig — miként mondtam — a közegészségnek leginkább ártalmára van az a körülmény, hogy: amily nagy a pórnép bizalmatlansága az orvos, oly nagy s feltétlen bizalma a kuruzló javasaszeszonyok irányában.

Mennyi azon elnyomorodottak száma, kik mindenekelőtt a kuruzlóhoz fordultak, s csak tarthatatlan állapotukban keresték fel az orvost, midőn már a tévesen gyógykezelt testrészek amputálása tarthatta meg egyedül a nyomorult életnek.

Mert hát ha azt mondja Sári néni, hogy a seb „rontás”, vagy a gyermek betegsége „szemverés”, elhiszi neki az apjak s anyjak, Sári néni pedig rontja, veri, keni, feni tovább tovább, egész a sirig.

Nem egyéb ez tehát, mint a nép közt lappangó babonás vélekedés ferde kinövése, a népnevelés fekélye, melynek legilletékesebb orvosai a néptanítók, kik a néppel leggyakrabban érintkeznek, köztük élnek, s így alkalmuk nyílik lépten-nyomon, úgy az iskolában, mint iskolán kívül, ezen károsatos szellemi sötétséget eloszlatni.

A természetlannak, szorosan az emberi gyakorlati életre kiható, nevezetesen: a jó és rossz levegő keletkezésének és hatásának, az alkohol mérgezés (delirium) ismertetése; a tornáztat gyakorlása az iskolában; valamint a kuruzlóknak ide vágó erkölcsi elhamasodások általi leálcsúszása: mindmegannyi hathatós mód arra, hogy így az iskola közvetítéssel, az öntudatlanul bár, de mégis ügyilkos szegény néppel elvesztessük a mérgepoharat.

E nemes cél gyorsabb elérhetése szempontjából azonban szükséges, hogy minden felvilágosodott ember, különösen pedig a községi előljáróság a tanítónak segítségül nyújtson.

Miért ne lehetne azon közegészségi rendszabályt doboz mellett is közzé tenni, hogy: a lakó szobát szellőztetlenné hagyni, abba tölire burgonyát elrakni, tanköteles gyermekeknek reggelenként pálinkát adni, beteget tudatlan kuruzlóval gyógyittatni stb. szigorú büntetés terhe alatt tilos.

És ha mi így egyengeltük az utat általán jeles orvosaink előtt, bizonynyal mielőbb látni fogjuk a kör-orvosi intézmény áldásos eredményét, míg e nélkül az orvosok minden jóra irányuló törekvése továbbra is meddő marad, dugába dől.

Csak egy kis szeretet a közjó, a haza iránt, s úgyünk nyerve van. Takács Lajos.

Felhívás.

A Nógrád-megyei Nemzeti Intézet újja alakulása alkalmán kibocsátott lap-gyűjítő izek részben még be nem küldetén, felkérem a tisztelt leírtó urakat, hogy gyűjítő leveket mulhatalanul f. évi hó 6-ig B.-Gyarmatra Baintner Arnold intézeti jegyzőhöz beküldeni sziveskedjenek.

HUSZÁR LÁSZLÓ,

a nógrád-megyei Nemzeti Intézet elnöke.

H i r o k.

A közigazgatási bizottság aprilis havi ülését szombaton, 5-én fogja megtartani.

Ald-Paloján (Hontmegye) marcius 26-ikától postaállomás lépett életbe.

Gábor napja maros hó 24-én volt. E napon Harmos Gábor kitűnő és közkedveltségben álló megyei főjegyzőnknek számos tisztelgés történt. Szontagh Pál úr szeretett képviselőnk táviratilag emlékezett meg e napon Harmos Gábor úr névpapjáról, s meleg és rokonszenves szavakban küldte meg gratulációját. A központi kezelő és segédsemmélyzet Török Zoltán első aljegyző vezetése mellett jelent meg, a Török Zoltán úr fejezte ki a derék főjegyző iránt táplált jó érzelmeket. Majd a tisztelt egyet lej. Sulcs Lajos alparancsnok

ur vezetése mellett küldöttéleg tisztelgett Harmos úrnál, mint a b.-gyarmati tisztoltó egyet tisztelt elnökénél. A tisztelgők sorában voltak a tisztvársak, majd Fldó. Holtovinszky Károly róm. kath. plébános úr, Fldó. Simkó Frigyes ev. lelkész úr, Hanzély László úr, a „Nógrádi Lapok” szerkesztője és még számosan, kik Harmos úr kiváló érdemeit tisztelni és méltányolni ismerték el. Tartas meg őt a gondviselés soká, a megye javára! — E napon Szerény Gábor főszolgabíró urat is több rendbeli megtiszteltetés érte. Szerény úr egészségi állapota már teljesen helyre állott.

Kissé elkésett tudósítás, de annyiból érdemes, hogy közsegeink is a szabadság ünnepén felbuzdulnak. Ugyanis marcius 15-ét e nap emlékeihez méltóan ünnepelte meg N.-Romhány értelmisége. Számban megkötészerződve a szomszéd községekből jött vendégekkel, tömör csapatban vonult ki lobogók alatt, az úgynevezett „Rákóczi hegy”-re, s hol Lengyel Imre, a helybeli s. lelkész kitűnően sikerült alkalmi beszédében méltányolva a hely történelmi nevezetességét, marcius 15-ének korszakalkotó eseményeit, s beszédjét a szabadság hőseinek főleg pedig Kossuth Lajosnak éljenzésével zárta be. A nagyeken dolgozó nép lelkesedve adta tovább a nevet, úgy hogy csakhamar az egész környék visszhangostalta: „Éljen Kossuth Lajos!” Több sikerült szavallat s szónoklat után az ünnepelő társaság visszatért a faluba, hogy kedélyes társas vacsorával zárja be a napot. E sikerült ünnepély központja a helybeli jegyzőnk Fityke Ferenc 48-as honvéd volt, kit, mint az elmúlt dicső idők élő tanuját az egész társaság, s a nép legnagyobb óvácsiókban részesített.

A b.-gyarmati általános ipartársulat marcius hó 23-án közgyűlést tartott, melyen számosan vettek részt iparosaink közt. A gyűlés tárgyat legfőképp az 1885. évi budapesti országos kiállítás képezte, melynek erkölcsi és anyagi pártolása kimondatván, a kiállítók összeírása és bejelentése körüli intézkedések tétettek meg. Ezenkívül az egyet magántügyei is eléggé jó megoldást nyertek. A közgyűlés d. u. 1 óráig tartott.

A-Bodonyban szintén megalakult mult vasárnap az önszegélyző egyet, ki fog torjedni a környékre is. A kedvezményezés és a megalakulás Komáromy Boldizsár úr érdeme, kit ezen fáradozásban Farkas Géza a-bodonyi ev. lelkész úr hathatósan támogatott. Ezerint már két önszegélyző egyetünk van Nógrádban, u. m. a tolmácsi, és a bodonyi. Ödvös lenne, ha ezen egyetlek körjegyzői csoportonként alakulnának meg.

Halálozás. Dr. Czaizel Mihály egykor keresett orvos, ki végnapjait B.-Gyarmaton leányánál töltte, marcius hó 28-án néhány napi rosszullét után 83 éves korában elhalt. Rendelő orvosának azt mondta: „már én nekem beadhat amit akar.” „Nos, annyira rossz van collega úr?” Erre a haldokló Schiller „Haramiái”-ból csitálva, következőket mondta: „Ihr Hunde, willst ihr ewig leben?” — Felő Szermerőden gróf Wilczek Henrik marcius hó 24-én 66 éves korában nagy részvéttel temettetett el.

A nm. honv. minisztérium az alispáni hivatal utján többrendű fontos hirdetményt bocsát közzé, melyek szerint egyes tisztképző intézetekbe tanulók felvételtnek. Epedig a Ludovika akadémiába az 1884—5 tanévre, mely asept. 15-én veszi kezdetét, 60 oly bonos ifjú, ki életbivatásának a katonai pályát választotta. Ezenkívül a magyar állami alapítványi helyekre, Községén, Kis-Mártonban, Kassán és Sz-Pöltenben léteső katonai nevelő és képző intézetekbe felvételtik 36 honos ifjú. Ezenkívül a katonai tisztelvényok részére is, a cs. kir. katonai nevelő intézetekben 315 egész és féldíjmentes hely áll készen. A felvételi feltételek az alispáni és szolgabírói hivataloknál megtekinthetők. Figyelmesteljük ezen fontos pályázatokra a közönséget.

A szavazat külömbőség az ipolyági marcius 11-ki képviselő választáson sokkal nagyobb volt, mint azt lapunk mult számában közöltük. Az adatokat nem tudva oly egyöntű vettük, ki az Ivánka pártot tartozott. A helyes adatok a következők: Bárd Nyáry Béla 1265, s Ivánka Zeigmond csak 633 szavazatot kapott. Így a külömbőség 622. Ezen adatokat a választásnál részt vett egyik bizalmi férfitól vettük. A „Pesti Napló” ezen 633 szavazatot is a mérsékelt ellenzők részéről nagy nyereségnek constatálja.

A nm. igazságügy minisztérium az ügyvédi kamara közgyűlésének választási eljárását részben megsemmisítette igen érdemtelenségek hibák miatt. Az elnök és alelnök választás ugyanis jóváhagyatott; de a tisztikar többi tagjainak és a választmányoknak megválasztási actusa megsemmisített, mi miatt újabb választási közgyűlés fog egybehivatni. Lám, meg az ügyvéd urak is eltérőnek a ss-ol tömkelegében.

A vásár. B.-Gyarmaton marcius hó 26 és 27-én igen néptelen volt, minek oka abban keresendő, hogy a gazdaságközség a tavaszi munkával van elfoglalva. A marhaállomány igen sllány volt, alig lehetett valamire való marhát látni. A kirakodó vásár forgalma a zérusra apasztható. A marciusi vásárt bátran be lehetne szüntetni.

A jég kúra. Beállit egy súlyos beteghez X. tisztelőes úr. — a egy nagy dőzsában ott látja a jéget a beteg ágyánál. „Nos, hát őt is jéggel kúrálják?” kérdi a páciens. „Igen”, volt a szomorkó válasz. „Az igaz, hogy most minden ökröt és szamarat jéggel kúrálnak.”

Egy kis séta a városban. A ki jó rend barátja, lehetetlen, hogy meg ne ütszék azon a nagy kányán, mely az Újbelyi-féle ház előtt a „Magtár”-utcában tálong a eloyelással fenyegeti az arra járó kocsiakat. — Kapát és követ neki! — A föntözön Nagy-Tabán utca sarkán van valami Berczely (Velvöle)-féle ház; alapja vályogból van, melyen kívájva, vakolata csak itt ott

van, egészen véve pedig piszkos és ronda épület, mintha százados átok volna rajta, oly iszonytató a kinézése. Lehet azt megtérni a Fő utcaan szöglet háznak? Minian ezen ronda épületet az idő vas fogára nem lehet bizoni, a szépitő bizottság figyelmét felhívjuk, hogy ezen rendőrelies piszkosfélszék nézve a városi előljárósághoz sürögő javaslatot terjesszen be. — A „Telek”-i utcát még a mult évi október havában kezdtek kővezni, s a munkát azért nincs befejezve, mert a vállalkozó köbz nem juthat. Ezen utcában a közlekedés meg van akadva. Meddig fog ezen állapot tartani? A sétat jövőre tovább fogjuk folytatni.

Lázadás Baglyasallján. Marcius hó 24-én egy távirat érkezett az alispáni hivatalhoz Plachy József főlejárás főszolgabírótól, hogy Baglyasallján a munkások közt lázadás tört ki. Plachy főszolgabíró úr a losonczy hadparancsnokságot megkereste egy század gyalogság kirendelése iránt. A katonaság ki is ment Baglyasalljára, s ott a csend és rendet helyreállította. A lázadást saigó tarjáni munkások idézték elő fizetés javítás végett. A lázadásnak egy emberélet esett áldozatán, ezenkívül 3 munkás megsebesített. — Utólag vesszük a hirt, hogy a lázadás megszüntetése az ottani csendőrök erélyes és bátor fellépésének közönbetű, úgy, hogy mire a katonaság Losonczról odaért, a csend helyre volt állva. A tetteseket B.-Gyarmatra küldék.

Az első magyar általános biztosító társaság mult héten tartotta Somssich Pál elnöklete alatt évi rendes közgyűlését. Elnök miután jelentette, hogy 29 részvényes 339 részvényt tett le, melyek 67 szavazatnak felelnek meg, a gyűlést megnyitotta, s a jegyző könyv hitelesítésére Szabó Béla és Kostyán Ferenc tagokat kérte fel. Az igazgatóság jelentése szerint a mult évi üzleteredmény nem nevezhető kedvezőnek, mert a jégvétel ez idén is jelentékeny veszteséggel járt. E folyton mutatkozó veszteség ellensúlyozására megtörténtek a szükséges óvintézkedések s remélhető, hogy jövőre ez az üzletág is kedvező eredményt fog felmutatni. A társaság különféle tartalékai ez évben is folytonos és jelentékeny emelkedést mutatnak; a tőz és szállítványi díjtartalék 1.780.563.69 frtot tesz, az életbiztosítási díjtartalék 9.274.114.61 frtot, a nyereségtartalék 1.501.952.23 frt, az árfolyam külömbözési számla 341.789.03 frt. A tisztviselők segély- és nyugdíjalapja a lefolyt év végével 417.428 frt 90 kr-ra, a Lévy-alap 51.978 frt 18 kr-ra emelkedett. Az évi tisztá nyeresemény 793.429 frt 21 kr; levonva ebből az alapszabályszerd járulékokat, marad 457.408 frt 50 kr. Erre nézve ajánlotta az igazgatóság, hogy 1 százalék közhasznó célokra fordítások, melyből 1978 frt 18 kr a Lévy-alap szaporítására, a többi pedig különféle jótékony egyesületek közt osztassék fel. Osztalékul minden egyes részvény után 152 frt s így összesen 456.000 frt fizetessék ki, a fenmaradó 1408 frt 50 kr pedig új számlára irattassék elő. A felgyűlő s a matematikai bizottság jelentésének előterjesztése után a felentések tudomásul vétettek, az igazgatóság javaslatát elfogadtattak s a kért felmentvény megadtattak. A közhasznó célokra fordítandó összeg következőleg osztatott fel: a) A gazdasági akadémiákon tanuló 9 ösztöndíjas növendék mindegyike kapott 400 frtot, b) az istránteiki iskolába járó két árva fiú mindegyikének 3 évi ösztöndíja 300 frt, c) az orsz. magyar iparkiallításra megválasztott 1000 frt, d) a Szt István szoborra 200 frt, e) a vörös kereszt egyet ez évi segélyilletménye 2000 frt, f) a kereskedelmi műszótárra 200 frt, g) a magyar történelmi ábránlatok 100 frt, h) a pesti első bölcsészegyletnek 100 frt, i) a magyar gazdaszeszonyok egyletének 200 frt, j) a keresk. akadémiára 200 frt, k) a kolozsvári felsőbb kereskedelmi iskolának 100 frt, l) az orsz. kiadódóvó egyesületnek 50 frt, m) a budapesti népoktatási körnek 50 frt, n) a paucsovai ev. ref. egyháznak 100 frt. Szóval az első magyar biztosító társulat az idén is valóban fejedelmi bőkezűségét tanusit köz- és jótékony célok iránt. Ezután az igazgatóság tagjaira adattak be a szavazatok. Egyhangulag megválasztattak újból: Fuchs Rudolf, Hajós József, Harkányi Frigyes és Lévy Hekrik. Végül a szelvények beváltása f. hó 24-től kezdve elhatározatván, a közgyűlés véget ért.

Új zenemű. Táboraszy és Parsch szememűkereskedésben Budapesten megjelent: „Szegedi polgárorségi csárdás” zongorára szerző: Dankó István. 1 frt.

Nyiltér.

Figyelmestetés és óvás!

Tudomásomra jutván, hogy némelyek az én vignettáim alatt a közönség rázódásával idegen pezsgógyarak sllány termékeit árulgatják; továbbá, hogy „Hungarian sparkling” pezsgőborom finomabb nemű jelző felirat (Etiquette) alatt árultatik, s ilykép egy üveg pezsgőért, melynek gyáramban, valamint a kereskedésükben egy forint az ára, három forintot is vesznek; ugyanazért figyelmestetem a t. cz. közönséget, ügyeljen kivált a dugókra, melyek belsején M. G. monogramom, három üstökösrel körítve van beégetve; ajánlom és kérem ügyesemind a pezsgó elto-gyaszása után a vignetta megsemmisítését, nehogy azok hamisításra használthassanak fel.

Kelt Nógrád-Berczelen, 1884. évi marcius 26-án. Bárd Marshall Gyula.

Feloldó szerkesztő:

Horvath Danó.

Hirdetmény.

A b. gyarmati takarékpénztár részvénytársaság közzé teszi, hogy folyó évi aprilis hó 15-től váltókölcsönöket és csereváltókat 7 azaz hét százaléki kamattal mellett számított le.

Az igazgatóság.

Egyedüli legjutányosabb és legjobb megrendelési mód!

Az itt felsorolt árucikkek és munkák a megnevezett első rendű czégtől a legjutányosabban és a legbiztosabban egyedül és kizárólag a

„NEMZETKÖZI HIRDETŐ”

szerkesztőségétől (Budapest, VII. Károlykör 7.) rendeltetnek meg.

A következő előnyök biztosítottak: 1. Csakis kitűnő minőségű cikkek és munkák, csakis első rendű czégektől küldetnek a megrendelőnek, egyedül az eredeti árakon, eredeti árjegyzékek szerint. — 2. A megrendelő egyetlen levelezési lappal összes szükségletét fedezheti a megtakarítja a külön-külön szállítási költséget. — 3. A csillaglag megjelölt cikkek és munkák szabott árából 10 % -ot engedünk a 10 frton felül postán portamentesen szállítunk mindent. — 4. A megrendelőnek megrendeléseit és levelezéseit díjmentesen teljesítjük. — A szállításokat Vajda Béla elsőrendű spediteur eszközli.

Minden küldeményért hármas jóáallás: a czége, a spediteur és a „N. H.-é.”

I. GYÓGYKÜLÖNLEGESSEGEK.

Tokaj-chinn vashor. A leghatalmasabb kettős szer a vérszegénység, gyengeség, bágyadság és soványosság ellen mivel a tokaji bor és a vaskivonat külön-külön is a leghathatósabban alkalmaztatik. Szupa és Krieger gyógy-szerész 8 frt.

Fácányi gyógyszer-tárától a következő rögtön hatású gyógyszerek: a) F. f. fogpapirom fogfájás, szakgatás fejtájás ellen. 70 kr. — b) F. f. Fhenil-szappan legkitűnőbb bőrbetegség, májfoltok, szepők ellen. 70 kr. c) F. f. édes mustár csúsz, gyomorhajók, étvágytalanság, ellen 1 frt vagy 50 kr. — d) Sós-bor-szer, egyedüli melyet szakértő készít. 1 frt 20, 70 kr.

*Brázy féle nősborszer. 42 különféle betegségben fölrhetetlen hatású, egy házban sem hiányozhatik. Ára 80, 40 kr.

*Hungaria kávé. Szalády Antalól. Gyomorhajók, bélhurutban, stb. szenvedőkre rendkívül jó hatású. Egészségesnek megbecsülhetetlen. — Egy kilo 1 frt 20 kr — Egészségi pezsgőtulok Musiczkytól.

Forty-féle egyetemes sehtapasz, minden seb azonnali gyógyítására. Árj. szerint. — Weiss M.-féle universalis sehtapasz. Ára 30, 50 kr. Legjobb 1 ft

Hoff János-féle egészségi sörök 1 palack 60 kr maláta csukorkák 20 kr., malátakivonat 70 kr. — Strauss B. mellőre, hüstitő labdacai és mellpasztillák. Árj. szerint.

Gyógykülönlegességek Török József főraktárától: szakállnövesztő 2 frt 60. — Van bravis 3 frt.

*Szem-essencia dr. Leboistól, francia szemgyógyvíz, egészséges szemek erősítésére is megbecsülhetetlen hatású, úgy hogy minden szemre feltékony egyetlen családnál sem szabad hiányoznia; gyenge, beteges (aján szemekre nézve a egyáltalában minden szemhaj, bántalom vagy betegség ben nélkülözhetetlen, minthogy e nemből a legkitűnőbb gyógyhatású a legnagyobb orvosi tekintélyek által legjobban ajánlt medicina. — Török Józsefön kívül kapható a vezérköpviselőnél: Müller L. Soroksári utca 4. Egy üveg ára 90 kr.

*Ormós essentia. Arany érmekkel kitüntetett gyógyszer; bélhurut, étvágytalanság stb. esetén. Vörös borhoz adva a legkitűnőbb ürmöst adja. Török J.-on kívül kapható id. Müller Jakab feltalálónál, (Rostély-utca. saját háza). Ára 50 kr. Nagy palack (másfél liter) 3.50, Haszn. u. Készvényvázson. Ára 1 frt 50 kr.

*Szultána növény szappan, Nemencsek-féle, bőrbetegség, májfoltok, szepők, hajkorpa és szöglet ellen. Ára 35 kr.

Ezenfelül minden gyógykülönlegesség árjegysék szerint.

II. Pipero-szer.

Blaháné arczpor. Müller M. illatszertárától. Ugyanonnán mindennemű pipero és illatszerek, fogpor, parfümök, kenőcsök, olajok.

*Jauliusz-féle „Juno-crème” ásványmentes, ártatlan szerekből, szepők, májfoltok ellen. 1 frt 50. — „Juno pasta” az arcz bőrfébré tételére 2 frt. „Juno puder” 60 kr. A hécsi és budapesti vegytani intézetek a legjobban ajánlják; rendkívül kapható pipero szer.

Új magyar hajfestő-szer a természetes szín visszaállítására. Tokody féle. Ára 2 frt 50. — Szörirtő, ára 3 frt

Szultána-pipero-szappan Minden boudoirban nélkülözhetetlen, csodálatos hatású, elismert. Ára 3 drb 1 frt. Nemencsek féle.

*Hajnövesztő szer. Hausner R. családi titka. Ára 1 frt 40.

Ezenfelül minden piperoszer árjegysék szerint.

III. Gazdasági és háztartási cikkek.

Az „Első m. fekele borkendő-gyár” gyártmányai. Fekete borkendő 1 frt 20. sárga 1 frt 50. Ércszírtő 10 kr. Kettős velencei bőrtáv 60 kr. Nemencsek-féle József főbör. udv. szállítója. Katonai, csendőri stb. szállító. Egyetemes hideg enyv, Singer-féle. Edények, üvegek, pipák, sadarabok és bőr öszerezésére 30, 50, 70 kr. Rozsok-féle legkitűnőbb 50, 70 kr. Mosászky féle fénymáz. — Nemencsek féle ércszírtő 10 kr. — Horcarpor, Polesch féle 1 frt. — Patkányirtó-szer Reiszól 1 frt. Ezenfelül minden háztartási és gazdasági cikk eredeti áron

Divatárak, ruházat

Férfi divatárak és sebrneműek Karikás Lajostól. — Egészségi sebrneműek és öltözetek dr. Jäger Gusztáv-féle a budapesti főraktáról. — Kalapok Nyerges M. gyárától. — Férfi ruhák Andrassytól.

Női divatárak Monasterly és Kuzmik udv. szállítóktól. — Női ruhák Friedrichstól, a volt Alter és Kiss főszabásztól. Szabókellekek Komjáthytól. Cipők, Lőrincz István gyárától urak, hölgyek és gyermekek számára. Ezenfelül minden árak ered. árjegyzék szerint.

Mindenfélék

Tarnóczy Gusztáv urnak földbirtokosok által a legjobbnak elismert, minden gazdasági kiállításban a legnagyobb díjakkal kitüntetett, magyar, angol, francia, német és amerikai gazdasági gépei, (Budapesti Károly körút 49, csarnok Váci-körút 78) mint a legjutányosabbak, legmunkaképesebbek és a leg-szolidabbak, mindenkinek a legjobban ajánlatnak. Árjegyzéki felvilágosítást a legnagyobb készséggel mindenkinek adunk.

*Schmitt Adolf és társa m. kir. szab. börtgyár, szíjbörneműek és gép-szjakbár a monarchia legnagyobb gyára. (Hadfelszerelés.) Számos kitüntetés.

*Humayer Károly mészár és téglafőgyár, mint Budapestben a leg-szolidabb, legjutányosabb és a legnagyobb szállítóra is a legképesebb-ről a legkézségesebben adunk építkezéseket, hatóságoknak és községeknek felvilágosítást.

Földessy Lajostól magokról, Beimellől olcsó lucernaokról, Tomcsák M. től szép élő virágcsokrokról küldhetünk alkalmi árjegyzéket.

A Gichwinst-féle szesz-, élesztő-, likör- és rumgyári részv. társaság Budapestben szesz-, élesztő-, likörből, rumból és ezetessentiából álló készit-ményeit ajánljuk.

Bütorok és építelmunkák Szabó Istvántól. — Excellenszék 16 féle czélra Schöberl K. től. — Pénzeszékények, Wiesse Fr. udv. száll. — Vas-bütorok Stitz Henriktől. — Edények Hüttl Tivadar udvari szállítóktól. — Redőnyök Svadlótól.

Üveg-neműek Stölze és fia gyárától — Kocsik Bogdán Jr gyárától. Lőszerszármok Szigeti L.-tól. — Tornacsokkók, szerszármok, malomkövek, konyhaszokkók Geitner és Rauschtól. — Hőművek Mayer Ferdinándtól.

Billard és tekeasztalok Gyöngyösey J. től. — „Ariston” órajász szalon hangszór 25 ft a főraktáról. — „Orchestraion” órajász óriási szonokar ára 1000 ft-tól fölfelé; a főraktáról. — Zongorák Ledeczy gyárától.

Lőfegyverek, pisztolyok stb. Kirner udv. szállítóktól. — Vadászati és uti cikkek Kertész Tódortól. Halászati, játékszerek, jaxok; egy revolver 5 frt. Lőrőcsépek Neidlingertől. — Mesterségekhez szükséges szerszármok Geitner és Rauschtól. Cipész-kellekek Pleisztól. Sajtőlelesztő Freibergertől (1 kl 70 kr.)

A legkitűnőbb eredeti francia pezsgőborok Jaques Louis Frères francia czégtől. Grand vin de la couronne 3 frt 80 kr. Carte blanche 1 ére chais 3 frt 50 kr.

*Essentia mindenemű likör gyártására Watterich Arnold gyárától.

Sikerült és szép arczképek Neumann Ign. műterméből. Szénrajz 3 frt, krétarajz 6 frt, olajfestm. (életnagyság) 8 ft-tól fölfelé. A fénykép-sértetlenül visszaküldetik. — Arczképek választási zászlók. — Arczkép nélkül 2+10 ft.

Vénőki munkák, pecsétnyomok, bélyegzők, pecsétbélyegek, monogram-mok a legolcsóbb szabott ár szerint.

Fácányi gyógyszer-tárától a következő gyógykülönlegességek kap-hatók: 1. Fácányi féle édes mustár. Rendkívül kitűnő és biztos hatású gaga, bél- és gyomor hurutnál, étvágytalanságnál stb. számos dezinte és igasi elismerésekkel. — Ára: 1 frt v. 50 kr. — 2. F. Fhenil-szappan a legjobb gyógyszer 1 frt — 3. Sós-borszer, a legvalódióbb öszesállítás szerint: egyedül biztos hatású 80 kr. 40 kr. — 4. F. cauz elleni papír: fogfá-jást, fejtájást, csúszos szakgatást rögtön gyógyít.

Egyszóval minden munka és cikk, nyomtatott árjegyzék szerint ké-szítettik és szállítatik.

Első központi szétküldési helye Magyarország összes kiviteli termé-nyeinek, árúinak és gyártmányainak. (Tokaji, ménesi, balatonvidéki borok Jáliscstól, erdélyiek Vamossy Lajos útján, kőbányai sörök Ditttrich és Gott-schlig útján, bükonszervek a Weiss testvérektől, selmeczi pipák Heller F.-tól, magyar vas, acél stb. Vadhús, Pál K.-tól, lámpák, papír, szappan, sze-gedi paprika, gácsi posztó, stb.) mind a legdirektebb forrásból, szabott áron és az eredeti czég árj. szerint. — Elegendő egy levelező lapot írni a

7-5

„NEMZETKÖZI HIRDETŐ”

szerk. (Budapest, VII. Károly-körút 7.)

Pontos, becsületes és gyors szolgálat.

Hirdetmény.

Van szorosségnak a nagyérdemű közönségnek bo-cses tudomására hozni, hogy B. Gyarmaton a volt Barza féle kályhagyárat átvettük a működésünket meg-kezdjük.

Az első budapesti kályha gyárakban általunk elajajított a legujabb divatú és a legjobb izlőnek megfelelő saját készítményű csorép kályháink, bár-mily alakokban és színekben megrendelhetők. Ugy-ezintén takaréktűzhelyek, virágvázak, virágágyi körze-tek, virágcserepek, spárga-barangok, főző edények, va-lamint mindeféle földemű megrendelt munkák bár-mikor elfogadtatnak, a a legjutányosabban számít-latnak.

Kiváló tisztelettel

VLADÁR KÁROLY és FIAI,
kályhagyárosok.

B. Gyarmaton, Szűgyi utca Barza féle ház.

Cs. kir. kisk. szab.

cipő-gyár.

Több kiállításon érdem-
éremmel kitüntetve.

SCHULZ ÉS TÁRSA

Budapest, Buda, I. várkerékpart várbaráz 5. sz.

Hölgyek számára:

Laurel csúszos topán szivalkában 12.90

Laurel csúszos topán 12.80

Csúszos topán csúszos formá 12.30

Csúszos topán csúszos formá 12.30

Csúszos topán csúszos formá 12.30

Csúszos topán csúszos formá 12.30

Csúszos topán csúszos formá 12.30

Csúszos topán csúszos formá 12.30

Csúszos topán csúszos formá 12.30

Csúszos topán csúszos formá 12.30

Csúszos topán csúszos formá 12.30

Csúszos topán csúszos formá 12.30

Csúszos topán csúszos formá 12.30

Csúszos topán csúszos formá 12.30

Csúszos topán csúszos formá 12.30

Csúszos topán csúszos formá 12.30

Csúszos topán csúszos formá 12.30

Csúszos topán csúszos formá 12.30

Csúszos topán csúszos formá 12.30

Csúszos topán csúszos formá 12.30

Csúszos topán csúszos formá 12.30

Csúszos topán csúszos formá 12.30

Csúszos topán csúszos formá 12.30

Csúszos topán csúszos formá 12.30

Csúszos topán csúszos formá 12.30

Csúszos topán csúszos formá 12.30

Csúszos topán csúszos formá 12.30

Csúszos topán csúszos formá 12.30

Csúszos topán csúszos formá 12.30

A PESTI MAGYAR KERESKEDELMI BANK TÖRLESZTÉSI JELZÁLOG-KÖLCSÖNÖKET

engedélyez

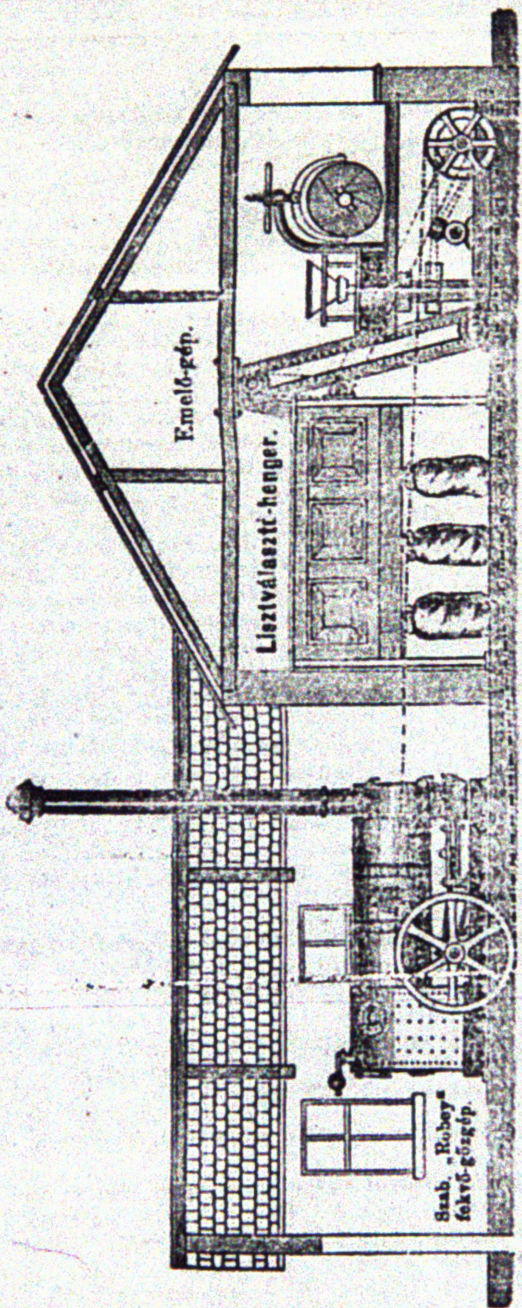
5%-OS BANK-ZÁLOGLEVELEKBEN

előnyös feltételek mellett és pedig földbirtokra a magyar korona területén, valamint a vidék nagyobb városaiban fekvő bérházakra is.
Ezen üzletre vonatkozó határozmányok kívánatra megküldetnek.

4-4

ROBEY & CO. LTD.

BUDAPESTEN, Üllői-út 35. sz.

Szabadalmazott „ROBEY” gőzgép

malmok hajtására a legjobb gép, nem igényel külön alapfalazatot, falazott kéményt, olcsóbb is felül is mulja a fekvő (stabil) gépet.

18-7

DREHER ANTAL féle

PALACZKSEREK

valódiságuk és hamisítatlanságuk jótállása mellett

Dietrich és Gottschlig-nál
Budapesten,
vagy

DREHER A. serfőzdejében Kőbányán
rendelhetők meg.

Megrendeléseknél mindenkor a legjobb minőségű reservált kivitelű ser jó eszközlebbe bővebb árjegyzéket bárhova ingyen és bérmentve küldünk.

Ismételadókat vételükhöz mértén a lehető legnagyobb előnyökben és jutányos árakban részesítünk.

Ez alkalommal bírtak vagyunk egyúttal megemlíteni, mi szerint mi távolabbi helyekre irtónt megbízásoknál, a midőn a küldemény hosszú ideig van úton, vagy azon esetben, ha a ser raktárra-vételek a csak lassanként árusítatik el, kívánatra mi

különleges serekek

szolgálhatunk, melyeket különben csak tengertuli küldeményeknél, hol a szállítás maga 3-4 hét vesz igénybe, használnunk.

Mi ezen különleges sereket, melyek erősebb főzeink, de különösen tartalomdúságuk folytán lényegesen nagyobb költséget okoznak, palackozként csak 1 és fél krajczárral árulunk drágábban, tartósságuk és tisztaságukért felüli jótállást vállalva. Magától érteődik, hogy ezen különleges serek a legfrissebb időkben sem, nemcsak nem lesznek zavarosak, hanem eredeti tisztaságukat és zamataikat félév elmúltával is megtartják.

10-3

Védjegy 319. és 320.

Használati utasítás magyar vagy német nyelven, bizományos névsorával ellátva, minden üveghoz ingyen mellékeltek.

Kapható B-Gyarmaton: Gazdik L., Omazta és Bachár, Havas Gy., Nagy L., Szommer K. és Feledi H. urnaknál.

Figyelmeztetés.

Az általánosán ismert, jó hírnévnek örvendő a többoldalúlag ki-tüntetett sósorszesz készítményem — kelendőségénél fogva — sok utazásnak lévén az utóbbi időben kitéve, elhatároztam, hogy azoko: címjegyet módosítom s arra kék nyomathat saját házam külső alakját vezetem föl, bejegyeztetvén egyszermind védjegyként a budapesti iparkamaránál.

SÓSORSZESZ

gyors enyhítést eszközöl:

osózós szaggatás, fagyás, fog- és fejfájdalmak, szomgyengeség, bémulások, stb. ellen. Fogtisztító szerül is igen ajánlható, a mennyiben a fogak fényét elősegíti, a foghúst erősíti, és a száj tisztá, szagtalan ízt nyer a szesz elpárolgása után, valamint ajánlatos a szer fejnőssára is, a hajlások erősítésére, a fejkorpaképződés megakadályozására és annak eltávolítására.

Ára egy nagy üveggel 80 kr.
egy kisebb üveggel 40 kr.

Brázay Kálmán,

Budapest, IV. ker. Múzeum-körút 23. sz.

ÉRTESÍTÉS.

Ezennel tisztelettel tudomásukra adom a környékbeli földbirtokos és géptulajdonos uraknak, hogy a nálam újonnan berendezett és minden segédeszközökkel ellátott vasesztergály műhelyemben mindennemű gépjavítások, gazdasági eszközök, ugyszintén gőz- és oséplőgépeknél kiigazítások legjutányosabb és pontos elkészítettését magamra vállalom.

3 3

A balassa-gyarmati gőzmalom és vasesztergály tulajdonosa.